

je bilo v krvi. Več nuj je mrtvih, ranjene pa vse.

Preveč nesreče je imel obinski predstojatelj v Črnučah pri Ljubljani. Od nekega časa so letale iskre na streho njegove hiše in mele. Kmalu je bila hiša v plamenih. Svoj oče je ležal na raku bolan na smrtni postelji. Tako je ležala njegova žena bolana v postelji. Žena se je sama iz goreče hiše rešila, a pa so prinesli pogumni ljudje iz hiše v Starejšega sina so čebela tako opikale, da smrtnevarno ranjen. Mlajši sin pa je zvonil, ker je mislil, da je mati v hiši ostala. Svoj kmalu nato umrl. Hiša pa je popolnoma porušena.

Gospodarske.

Drevesa ki prav močno poganjajo, a vendar ne nastavi nič sadu, je najboljša meseca maja pogostje proti mrazu. Fižol, kumare, buče, paradiznice se daje ali presade na prusto, če imamo že mlade rastline v gnojaku. Mnogo dela se še sedaj dobi na vrtu. Brečice je treba opleti, okopavati ter ob suhem vremenu zalivati nežnim rastlinam. Endivija in vohrovit, ki je določen za zimo, se sedaj vseje. Zalivanje z gnojnicjo zelo povpešuje rast zelenjave, posebno če so tla mokra.

Uši na listju, ki se sedaj hitro razmnožujejo, škodujejo posebno mladikam. Uničujemo jih, če jih pogremo s tobačnim prahom, škropimo s tobačnim listjem ali z milnico.

Kumare rabijo dobro pognojeno zemljo v solčni legi. 8—10 dni pred setvijo jih denemo lahko v mokro zaganje kaliti. Sredi meseca maja položimo seme v 15 cm globoke jame (brazde). Te brazde pokrijemo s stariimi okni, da mraz ne more do rastlin. V teh brazdah se razvijajo rastline izvrstno. Mrčes, ki tako rada napadajo mlade rastline, ni najti v teh brazdah.

Nasveti za vino in sadjerejo. Menda ni kmalu dežela, v kateri bi se v zadnjih 30 letih posadilo na novo toliko sadnih dreves, kakor ravno na Štajerskem in temu se ni treba čuditi, kajti izvoz je v nekaterih letih naravnost velikanski. Statistika kaže, da gre iz štajerske, posebno če je rodno leto, nad 10.000 vagonov sadja, najbolj v Nemčijo. Menda ravno toliko, ali še več sadja ostane na Štajerskem doma, ter se porabi za hrano in tolklo. Okroglo povedamo, pridelamo na Štajerskem v sadnosnem letu okoli 600.000 štrtnjakov sadja. Če vzamemo, da je en štrtnjak sadja sadja s tremi meterskimi centi vreden povprečno 20 K, potem znaša to na leto 12.000.000 K. V resnici pa je vrednost jabolk mnogo višja, ker smo že doživeli leta, v katerih se je plačalo za meterski cent jabolk 20 K in še več. Za jabolke, ki so se porabile za tolklo, ni bilo nič nenavadnega, če je stal en meterski cent 16 K. Iz teh števil lahko vidimo, da je štajerska za Štajersko velikanske važnosti in da se moramo za stroko gospodarstva, ki nam lahko nese tako lepe denarje, v posebni meri porigrati. Kakor pa so se že v mnogih stvareh, kjer se je hotelo pomagati kmetijstvu, delale napake in pogreški tako so se tudi pri štajerskem sadjarstvu delale napake, zaradi katerih se moramo sedaj trpeti. Neglede na veliko, vse preveliko množino raznih jabolčnih sort, so drevesne vrste vse pregoste in zaradi tega se o našem sadjarstvu lahko reče, da ni tako, kakoršni bi moralo biti. Naša štajerska jabolka prodamo le takrat dobro, če po drugih deželah ni jabolk. To dejstvo se v teku let ne bo spremenilo, še celo poslabšalo se bo, in to vsled tega, ker misli Nemčija pri novi carinski pogodbi zahtevati carino na jabolka. Torej lahko pričakujemo, da bodo prišla leta, v katerih zaradi zgornj omenjenih slabih razmer ne bomo mogli niti misliti na izvoz. V takih letih si ne bomo mogli drugače pomagati, ko da bomo jabolka sežgali in nasadili iz njih žganico. Zato moramo z vsemi sredstvi delati na ta, da se davek za žganje zniža do onega zneska, ki ga je znašal v letu 1875. Če se to ne zgodi, potem lahko doživimo, da nam bo sadje pod drevejem zagnilo. Na Tirolskem ni treba misliti na tako možnost in sicer zaradi tega, ker so se tam za sadjerejo že od nekdaj brigali vse drugače, ko pa se mi. To se vidi že v tem, da sadijo jako malo vrst. Te vrste jabolk so na zunaj jako lepe, imajo fin okus, sladko, sočno meso, tako da se tirolsko sadje in naj ga bo še tako morno, vsako leto zelo dobro in zelo lahko prodajo. Zaradi dobrega okusa mu tudi carina ne škoduje in tako si lahko razlagamo, da se po velikih mestih, v Berlinu, Lipskem, Drazdanih, Petrogradu, Moskvi vedno prodaja mnogo tirolskega sadja. Če hočemo naše žalostne štajerske sadjarske razmere zboljšati, moramo pred vsem — kar se bo žalibog dalo vresničiti — se le po letih — odpraviti mnogo nepotrebnih vrst. Dovolj je, če imamo 10 sort; razen tega pa bomo morali začeti staviti sadna drevesa tudi mnogo bolj narazen kakor doslej. Posebno v ravnini ali na zložnih bregih, ki niso strmi, mora znašati razdalja najmanj 12 m. Ko smo tako spremenili način našega sadja-

renja, moramo gledati tudi na to, da bomo tako vestno, kakor se to godi na Tirolskem, zatirali drevesne škodljivce. O nasvetih, ki se nam dajejo glede vinoreje, bom napisal poseben članek, da se odpravijo pogreški, ki bi nas lahko spravili do ravno takih slabih izkušenj, kakor smo jih doživeli v sadjarstvu. V Mariboru na Dravi, dne 30. decembra 1907. Fr. Girstmayr.

Kako se naj molze. 1. Vime se mora s suho snažno cunjjo na vseh straneh odgrniti. Na koži ostane vedno nekaj prahu, ki pada pri molzenju v mleko in ga tako onesnažuje. 2. Na vsak način se mora molziti s celo roko. Torej ne smemo molziti samo z dvema prstoma, ker se s tem vime pokvari. Sesek moramo prijeti s celo roko, seči kolikor mogoče visoko kvišku in potem skleniti roko, a ne vse prste na enkrat, ampak od zgoraj navzdol jednega za drugim. 3. Molziti moramo počasi in na dolgo, a enakomerno in brez presledkov. Najboljše znamenje za dobrega molzca je, če ima v posodi zelo mnogo pen. Pri molzbi se z naglico nič ne opravi. Krava ni stroj, ki lahko teče hitreje ali bolj počasno. Mleko se v vimenu v nedeljo ali v praznik ne dela bolj hitro in tudi drugokrat ne, kadar misli molzec svoje delo hitro opraviti. Čim hitreje se molze, tem večjo škodo ima molzec in kmet, ker dobi vedno manj mleka. Na ta način se izgubi liter za litrom in krona za krono. Jako važno je tudi, da molzemo vedno ob istem času, torej ne enkrat ob šestih in drugič ob štirih. Tudi ne smemo molzenja prekiniti, da bi med tem časom opravili kaj drugega. Tudi ne smemo ob enem molziti desnih ali levih seskov, ampak skupno srednje in potem zadnje. Naravnost muka pa je za krave, če jih enkrat ne pomolzemo, da dobijo potem prav veliko vime, kar se posebno na sejnih lahko opazuje. 4. Molziti moramo s suhimi rokami, ne da bi si jih prej z vodo ali s prvim mlekom omočili. Večkrat se celo lahko vidi, da si omoči molzec roke v mleku, ki ga je že namožel, kar pa je nesnažno. 5. Med molzenjem mora biti v hlevu vse mirno. Če se ropota, ali če se bje in kriči nad kravami, potem se mleko bolj zdržuje. S kreganjem ne bomo mogli krave nikdar prisiliti, da bi nam dala mleko. 6. Kravo moramo vsakokrat popolnoma izmolziti. Kdor misli, da bo dobil zaostalo mleko, ko bo prihodnji molzel, ta se hudo moti. Če krave ne izmolzemo popolnoma, jo to zelo oslabi; večkrat se pokažejo zaradi tega, ker krave nismo pošteno izmolzili. Poleg boleznj pa ima slabo izmolzenje tudi slabo stran, da ne dobimo ravno najboljše mleka; mleko, ki se nazadnje izmolze, je namreč, kakor smo pokazali že v jedni prejšnji številki, najboljše. Če seske zelo nategujemo, ne moremo krave dobro izmolziti; to še bolj škoduje ko koristi. Posnemati moramo pri tej stvari te-le: gladiti, gnesti vime, narahlo dregniti vanje z levo roko in potem seske zopet iztisniti. Važno pravilne molze smo dovolj dokazali. To delo lahko samo oni presoja, ki zna sam molziti; škodo pa čuti vsak. Ta škoda lahko znaša pri šestih do osmih kravah na leto 100 in še več kron. Zato, kmet, pazi na to delo in skrbni, da ga bodo tvoji posli opravili temeljito. Posli pa naj gledajo na to, da bodo znali dobro molziti; to ne bo njihova škoda, kajti dobrega molzca ima vsak kmet rad. Hans Albrecht.

Listnica uredništva in upravnika.

Mnogi dopisniki se pritožujejo, da ne objavimo vseh dopisov. To nam ni mogoče! Delujte za list, da se poveča!

Loterijske številke.

Gradec, dne 16. marca: 13, 43, 42, 65, 15.
Trat, dne 9. maja: 63, 31, 33, 23, 75.

Promet razpoložljive trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravčasno ugodijo. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsa posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladišnih o registrir. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavke morajo biti v tej zalogi potrebne. Razpoložljiva hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektarja ktereja dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštno prosto.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurisio v Pakracu. Opozorjamo na njene izserate in jo najtopleje priporočamo. Tvrda Karl Kocian tovarna za suknjo, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpoložljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitatelj tega lista od svetovnoznane zaloge ur in zlatega blaga Max Böhm, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/28 čisto zastoj in poštno prosto. Korespondenčna karta z natvrdnim naslovom zadostuje.

Prepozno prisrde v delu kakor k rendez-vous, ako nimate dobro dočue ure. Marsikatero sitnost bi si prihranili, ko bi vedeli, koliko je ura bila. In tako lahko pridete do dobre ure! Pišite le pošto karto na firmo: „Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof“ ter si naročite za K 8 — krasno srebrno Gloria-uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 3 leta pisмено garantira.

Dobro dočue, v farnem kraju edina, v dobrem imenu stojča

gostilna,

vezana z mešano trgovino, tobak-rafiko in klalnico male živine (gostilno obiskujejo po leti i tuji in turisti) se zaradi bolehnosti posestnika dobrim gostilniškim ljudem takoj v najem odda. Kje pove upravnostno lista. 404

Lepo posestvo 396

se prodaja pri veliki cesti sv. Barbare v slov. gor.; obstoji iz dobrega gospodarskega poslopja, njiv, lesa, sadnosnika in travnika, nekaj malega dobrih goric, vse prav v dobrem stanju, tudi je za gostilno sposobno ker je pri križni veliki cesti katera pelje v Maribor, Ptuj in sv. Lenart. Več se izve pri lastniku Feliks Sattler.

Viničar 397

z 2 do 3 delavnimi močmi se takoj sprejme pri g. Gottfried Petschar, Gams pri Mariboru.

Slikarski učenc 398

se takoj sprejme pri slikarskem mojstru Joh. Novak, Vrba na Koroškem. 398

Gostilna,

prodaja tobaka, brez konkurence, 3 orlov, njiv, na lepem prostoru, zidano, z opeko krilo, vse v najlepšem stanju, se zaradi družinskih razmer prodaja za 3200 gold. Izve se v Studenih pri posestniku, Maribor, Brandorff, Uferstr. štey. 49. 392

Majer

zmnožen v vseh delih kmetijstva, se takoj sprejme. Vpraša se pri Joh. Windisch, Breg pri Ptujcu.

Gostilnica

dobro dočue z mesarjijo v sv. Križu pri Ljutomeru, tik farne cerkve, z 4 velikimi sobami, kuhinjo, jedilno kamro, 2 vinske kleti, mesnica, klalni most, 2 velika konjska hleva, 2 lesni remizi, svinjski hlev z 5 oddelki, ledena klet, gospodarsko poslopje, se s 1. junijem da v najem. Vpraša se pri obč. uradu v sv. Križu pri Ljutomeru. 399

Na prodaj je mali

umetni mlin na valjčke s pekarijo, majhna vila, zidana štala in nekaj zemljišča. Vpraša se pri upravi „Stajerska“. 398

Delavke

dobijo trajno in dobro plačano delo v fabriki užigalnega blaga (Zündwarenfabrik) Maria-Rast pri Mariboru. 389

Krepki učenc 388

se v moji usnjarski delavnici z oskrbo in letno plačo 50 kron na 3 leta učne dobe takoj sprejme. Karl Kirbisch, usnjarski mojster v Sv. Trčici pri Mariboru.

Pekovski učenc 382

se takoj sprejme. Plača tedensko 1 K. Naslov: Anton Gotthardt, Gradec, Lendplatz 28. 382

Lepo stavbišče

se prodaja 1/2 ure od Spielfelda in Egid-tunela oddaljeno, 10 minut od državne ceste, čez 23 orlov veliko najboljša lega, lepi travniki, njive, vinogradi, gozd, stanovanje in 3 gospodarskih poslopij. Cena 7.500 gold. Vpraša se v Mariboru, Mühlgasse 11. 362

Gostilna s trafiko

na okrajni cesti, novo prezidano, mesto čez 100 let staro, 2 orala zemlje; se prodaja za 11.000 K; več se izve pri posestniku Valentin Schuppperger, Vapata pri Celju št. 71. 355

Krojaški pomočnik

dobi takoj trajno službo in krojaški učenc iz boljše hiše se takoj sprejme pri g. Anton Oratsch, krojaški mojster v Slov. Bistrici. 378

Denarna posojila

vsake velikosti po 4 do 5%, protidolžnemu listu za brez priti za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitet po 3 1/2%, na 50—60 let, najvišje. Večja finaniziranja. 212

Hitro in diskretno se vse vriši.

Administracija

„Börsen-Courier“

Budapest Postfach

Porto za nazaj se pros. Prosi nemško korespondenco.

Zakaj?

kupujemo gotove obleke za moške in otroke pri Adam Novaku v Ptujcu, poštna ulica štey. 17? Zato, ker se tam dobi najboljše blago po naj-novejši modi in po ceni. Specielno izdelujem lepe stajerske obleke. 401

Pridni, krepki

jermenarji

in izdelovalci angleških sedlov se trajno sprejmejo. Vpraša se po sifro „Sofort“ pri g. Weiss, Stahler & Knorr, Wien I. Jakobergasse. 400

Iščem in vzamem več

mizarskih pomočnikov

za stalno delo pri Georg Kobach, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 402

AVISO!

Ako želite realiteto ali delavnico vsake vrste, hotel, vila, gostilno, opekarno, sanatorij itd. na mestu ali v provinci hitro in diskretno kupiti ali prodati, ako iščete hipotekarno posojilo ali udeležbo, obrnite se zaupno na upravništvo

„Erste Realitäten-Verwaltung“

Dunaj VIII. Albertgasse 30.

Prvorazredno, strogo reelno, največje in strokovnjaško podjetje. Zastopstva v vseh provincih Avstro-Ogrske in sosednih držav. Glavni zastopnik tu na mestu navzgo. Ako želite njegov brezplačni obisk glede ogledave in izgovora, prosimo takoj naznanilo na zgornji naslov.

Največji promet kupcev med Dunajem in provinco.

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.

Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne breznapačno blago se vzeme pri polni svoti nazaj.

Nr 365 Srebrna dam-ska remontoar gold. 3-50

Nr. 322 Srebrna remontoar 3-50 za gospode gold.

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev gold. 5. dvojni mantelj gold. 6-50

N. 341 Srebrna anker dvojni mantelj 15 kamenjev, pe-7-9-50 sebn močna gold.

Anton Kiffmann

največja zaloga ur srebrnega in zlatega blaga. Eksport v vse dežele.

Marburg. P. I. Stajersko.

